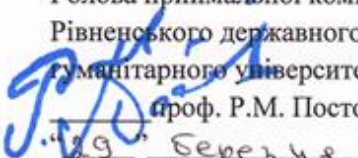

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова приймальної комісії
Рівненського державного
гуманітарного університету

проф. Р.М. Постолювський
"29" Березня 2019 р.

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 051 «ЕКОНОМІКА
(ЕКОНОМІЧНА КІБЕРНЕТИКА)»

для вступників на здобуття ступеня вищої освіти «Бакалавр»
на основі здобутого ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) молодшого
спеціаліста, бакалавра, спеціаліста, магістра та для вступників, які не менше одного
року здобувають ступінь бакалавра

Схвалено вченою радою факультету документальних комунікацій та менеджменту
Протокол № 2 від 26 лютого 2019 р.

Голова вченої ради
факультету ДКМ

проф. Юхименко-Назарук І.А.

Розробник: доц. Пляшко О.С.

Програма фахового випробування зі спеціальності 051 Економіка (Економічна кібернетика) для вступників на здобуття ступеня вищої освіти «Бакалавр» на основі здобутого ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) молодшого спеціаліста, бакалавра, спеціаліста, магістра та для вступників, які не менше одного року здобувають ступінь бакалавра / О.С. Пляшко. – Рівне : РДГУ, 2019. – 9 с.

Розробники:

Пляшко О.С., кандидат економічних наук, доцент кафедри економічної кібернетики РДГУ

Рецензент:

Стрільчук Р.М., кандидат економічних наук, доцент кафедри економічної кібернетики РДГУ

Програма фахового випробування зі спеціальності 051 Економіка (Економічна кібернетика) для вступників на здобуття ступеня вищої освіти «Бакалавр» на основі здобутого ступеня (освітньо-кваліфікаційного рівня) молодшого спеціаліста, бакалавра, спеціаліста, магістра та для вступників, які не менше одного року здобувають ступінь бакалавра визначає вимоги до рівня підготовки вступників у межах освітнього рівня “Молодший спеціаліст”, зміст основних освітніх компетенцій, критерії оцінки відповідей вступників, рекомендовані літературні джерела.

Розглянуто на засіданні кафедри економічної кібернетики (протокол № 1 від 30 січня 2019 р.).

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	4
ЗМІСТ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ	6
Бухгалтерський облік	6
ТЕМА 1. Бухгалтерський облік, його сутність і основи організації.....	6
ТЕМА 2. Предмет і метод бухгалтерського обліку	6
ТЕМА 3. Бухгалтерський баланс.....	6
ТЕМА 4. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис.....	6
ТЕМА 5. План рахунків бухгалтерського обліку	6
ТЕМА 6. Форми бухгалтерського обліку	6
ТЕМА 7. Первинне спостереження, документація та інвентаризація	6
ТЕМА 8. Облік господарських процесів.....	6
ТЕМА 9. Облік грошових коштів, розрахункових операцій	6
ТЕМА 10. Облік необоротних активів.....	6
ТЕМА 11. Облік запасів	6
ТЕМА 12. Облік власного капіталу.....	6
ТЕМА 13. Облік доходів, витрат та фінансових результатів.....	7
ТЕМА 14. Основи бухгалтерської звітності.....	7
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ	8
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	9
ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС	9

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма вступного випробування складається з питань теорії і практики ведення бухгалтерського обліку, що відповідають змісту підготовки фахівців ступеня молодшого спеціаліста за освітньою програмою зі спеціальності 051 «Економіка (Економічна кібернетика)» і передбачає комплексну оперативну оцінку знань, умінь і навичок щодо їх використання під час розв'язання професійних завдань майбутньої професійної діяльності.

Програми складається з пояснювальної записки, в якій висвітлюються мета вступного випробування, вимоги до рівня підготовленості вступника, порядок проведення вступного випробування, порядок оцінювання відповідей вступників; зміст тем та питань вступного випробування; критерії оцінювання відповідей вступників; надається список рекомендованої літератури та електронного ресурсу.

Метою вступного фахового випробування є виявлення рівня знань та вмінь за напрямками професійної діяльності молодшого спеціаліста, перевірка здатності вступника до системного мислення, уміння диференціювати, інтегрувати та уніфікувати знання програмного матеріалу професійно-орієнтованих дисципліни, що є необхідним для успішного опанування дисциплін програми підготовки фахівця ступеня «бакалавр» за спеціальністю 051 «Економіка».

Програма вступних випробувань побудована у відповідності до **вимог** щодо **підготовленості** молодшого спеціаліста на здобуття ступеня бакалавр за спеціальністю 051 «Економіка». На фаховому випробуванні вступник повинен продемонструвати:

- ґрунтовні знання з теорії та практики ведення бухгалтерського обліку на підприємствах;
- розуміння базових облікових понять та категорій, загальних принципів організації облікового процесу та основних нормативно-правових актів, що регулюють діяльність суб'єктів господарювання у сфері бухгалтерського обліку;
- уміння відображати господарські операції на рахунках бухгалтерського обліку, формувати первинні документи та облікові реєстри, формувати фінансову звітність;
- професійні уміння раціональної організації та ведення бухгалтерського обліку на підприємствах на підставі використання прогресивних форм і національних стандартів, пов'язувати систему бухгалтерського обліку з узагальненням та деталізацією інформації в цілях контролю та управління господарською діяльністю.

Порядок проведення фахового випробування.

– Вступне випробування проводиться згідно з розкладом, складеним приймальною комісією Рівненського державного гуманітарного університету.

– Допуск до вступного випробування вступників здійснюється за умови наявності аркуша результатів вступних випробувань та документа, що засвідчує особу (паспорт).

– Фахове випробування проводиться в усній формі, що передбачає надання відповідей на питання екзаменаційних білетів. Вступник отримує тільки один комплект екзаменаційних завдань, заміна завдань не дозволяється. Екзаменаційні білети складаються відповідно до даної програми, друкуються на спеціальних бланках за встановленим зразком та затверджуються головою приймальної комісії Рівненського державного гуманітарного університету.

– Під час фахового випробування вступник має право звернутися до екзаменаторів з проханням щодо уточнення умов завдань. Натомість вступнику не дозволяється користуватися сторонніми джерелами інформації (електронними, друкованими, рукописними) та порушувати процедуру проходження фахового випробування, що може бути причиною для відсторонення вступника від вступних випробувань.

– Для письмового запису відповідей на екзаменаційні завдання використовуються аркуші усної відповіді відповідного зразка. Після внесення вступником відповіді до зазначеного аркушу він ставить під нею свій підпис, що підтверджується підписами голови та екзаменаторами фахової атестаційної комісії.

– Вступники, які не з'явилися на фахове випробування без поважних причин у визначений розкладом час, до участі у подальших випробуваннях та у конкурсі не допускаються; за наявності поважних причин, підтверджених документально, вступники можуть бути допущені до пропущеного фахового випробування з дозволу відповідального секретаря приймальної комісії в межах встановлених термінів та розкладу вступних випробувань;

– Перескладання фахових випробувань не дозволяється.

Порядок оцінювання відповідей вступників та норми часу.

Оцінювання відповіді вступників на вступному випробуванні здійснюється членами фахової атестаційної комісії, призначеної згідно з наказом ректора. Оцінки відповіді кожного вступника визначаються за 200-бальною шкалою. Підставою для формування оцінки є правильність, логічність, глибина відповіді, вміння аналізувати проблеми, які стосуються змісту відповіді, виробляти самостійні оцінки та рішення щодо розв'язання таких проблем.

Час, відведений на проведення вступного випробування в усній формі (відповідно до наказу МОН України від 27 серпня 2002 року № 450) – 0,25 год. на одного вступника.

ЗМІСТ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Бухгалтерський облік

ТЕМА 1. Бухгалтерський облік, його сутність і основи організації

Загальне поняття про облік. Види обліку. Загальна характеристика нормативно-правової бази бухгалтерського обліку в Україні.

ТЕМА 2. Предмет і метод бухгалтерського обліку

Предмет бухгалтерського обліку. Об'єкти і суб'єкти обліку. Базові принципи бухгалтерського обліку. Методичні прийоми (метод) бухгалтерського обліку, поняття та сутність. Елементи методу бухгалтерського обліку.

ТЕМА 3. Бухгалтерський баланс

Поняття про бухгалтерський баланс, його зміст, значення. Структура балансу. Вплив господарських операцій на зміни в балансі. Порядок читання та аналізу балансу.

ТЕМА 4. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис

Бухгалтерські рахунки, їх зміст та будова. Активні та пасивні рахунки, їх будова. Синтетичні й аналітичні рахунки, їх взаємозв'язок. Техніка запису господарських операцій на рахунках обліку. Подвійне відображення операцій на рахунках, його сутність та контрольне значення. Узагальнення даних поточного бухгалтерського обліку. Оборотно-сальдова та шахова відомості.

ТЕМА 5. План рахунків бухгалтерського обліку

Принципи класифікації бухгалтерських рахунків. Класифікація рахунків за відношенням до балансу. Класифікація рахунків за їхнім економічним змістом. Класифікація рахунків за призначенням і структурою. План рахунків бухгалтерського обліку. Рахунки доходів та витрат, їх особливості.

ТЕМА 6. Форми бухгалтерського обліку

Поняття про форму ведення обліку. Техніка облікової реєстрації. Класифікація облікових реєстрів. Способи запису в облікових реєстрах. Способи виправлення помилок в облікових реєстрах.

ТЕМА 7. Первинне спостереження, документація та інвентаризація

Первинне спостереження в обліку і його документальне відображення. Види бухгалтерських документів, їх класифікація. Документообіг і зберігання документів. Інвентаризація як елемент методу бухгалтерського обліку. Місце і роль інвентаризації в теорії бухгалтерського обліку.

ТЕМА 8. Облік господарських процесів

Методологічні засади обліку господарських процесів. Облік процесу постачання. Облік процесу виробництва та формування собівартості продукції. Калькулювання як спосіб групування витрат. Облік процесу реалізації. Облік фінансових результатів діяльності.

ТЕМА 9. Облік грошових коштів, розрахункових операцій

Облік касових операцій. Облік операцій на поточному рахунку. Облік розрахунків за зобов'язаннями. Облік дебіторської заборгованості.

ТЕМА 10. Облік необоротних активів

Суть, класифікація та основи обліку необоротних активів. Класифікація, оцінка та облік основних засобів. Облік надходження основних засобів. Облік експлуатації основних засобів. Облік вибуття основних засобів. Класифікація, оцінка та облік нематеріальних активів.

ТЕМА 11. Облік запасів

Суть, класифікація та основи обліку запасів. Облік виробничих запасів. Облік малоцінних швидкозношуваних предметів. Облік готової продукції. Облік товарів.

ТЕМА 12. Облік власного капіталу

Класифікація, визнання, загальні засади обліку власного капіталу. Облік зареєстрованого капіталу. Облік додаткового капіталу. Облік резервного капіталу. Облік неоплаченого та вилученого капіталу. Облік нерозподіленого прибутку (непокритого збитку).

ТЕМА 13. Облік доходів, витрат та фінансових результатів

Класифікація, визнання, загальні засади обліку доходів. Класифікація, визнання, загальні засади обліку витрат. Формування та облік фінансових результатів.

ТЕМА 14. Основи бухгалтерської звітності

Класифікація звітності та її користувачі. Загальний склад фінансових звітів. Принципи побудови бухгалтерської звітності. Вимоги до складання. Порядок подання й оприлюднення фінансової звітності. Форми фінансової звітності. Облікова політика підприємства.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ВСТУПНИКІВ

Загальні критерії оцінювання

Рівень професійної компетентності вступників оцінюється за 200-бальною шкалою. Виділені такі рівні компетентності.

I рівень – початковий. Відповіді вступника на теоретичні питання елементарні, фрагментарні, зумовлюються початковими уявленнями про сутність психолого-педагогічних та методичних категорій. У відповідях на практичні та творчі завдання вступника не виявляє самостійності, демонструє невміння аналізувати діяльність учасників навчально-виховного процесу, приймати рішення.

II рівень – середній. Вступник володіє певною сукупністю теоретичних знань, практичних умінь, навичок, здатний виконувати завдання за зразком, володіє елементарними вміннями здійснювати пошукову, евристичну діяльність, самостійно здобувати нові знання.

III рівень – достатній. Вступник знає істотні ознаки понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними, а також самостійно застосовує знання для вирішення стандартних задач, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь повна, правильна, логічна, обґрунтована, хоча їй і бракує власних суджень.

IV рівень – високий. Передбачає глибокі знання з основ бухгалтерського обліку, ерудицію і вміння застосовувати набуті знання з метою документування, обліку та аналізу господарських операцій, узагальнювати отримані дані і адекватно їх інтерпретувати відповідно до нормативно-законодавчих вимог, виявляти і відстоювати особисту позицію.

Відповідь вступника свідчить про його вміння адекватно оцінити власні здібності, можливості, рівень домагань, психологічні особливості; вибрати найефективніший варіант поведінки в тій чи іншій ситуації; регулювати власні емоційні стани, долати критичні педагогічні ситуації тощо.

**Таблиця відповідності рівнів компетентності значенням 200-бальної шкали оцінювання
відповідей вступників під час фахового випробування**

Рівень компетентності	Шкала оцінювання	Національна шкала оцінювання
Початковий відповіді вступника невірні, фрагментарні, демонструють нерозуміння програмового матеріалу в цілому	0-99	незадовільно
Середній відповіді вступника визначаються розумінням окремих аспектів питань програмного матеріалу, але характеризується поверховістю та фрагментарністю, при цьому допускаються окремі неточності у висловленні думки	100-149	задовільно
Достатній відповіді вступника визначаються правильним і глибоким розумінням суті питання програмного матеріалу, але при цьому допускаються окремі неточності не принципового характеру	150-179	добре
Високий відповіді вступника визначаються глибоким розумінням суті питання програмного матеріалу	180-200	відмінно

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Податковий кодекс України N 2755-VI від 02.12.2010р. (зі змінами)
2. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку
3. Білуха М. Т. Теорія бухгалтерського обліку : підручник. К.: 2000. — 632 с
4. Бухгалтерський облік : підруч. / Р. Ф. Бруханський. – Тернопіль : ТНЕУ, 2016. – 480 с.
5. Бухгалтерський облік . 2-е вид., перероб. і доп. Навч. посіб. / Н.В. Гудзь, П.Н. Денчук., Р.В. Романів. – К.: «Центр учбової літератури», 2016 – 424с. Джерело: <http://culonline.com.ua/Books/Buh%20Oblik%20Gudz.pdf>
6. Бухгалтерський облік (частина II). Навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності 6.050100 «Облік і аудит» / За ред. доктора економічних наук, професора В.Ф. Максимової. - Одеса: ОНЕУ, 2013. – 324 с. Джерело: goo.gl/mX8xNW
7. Лишиленко О.В. Бухгалтерський облік: Підручник. - 3-3 те вид., перероб.і доп.- Київ: Вид-во "Центр учбової літератури", 2009.-670с.
8. Ловінська Л.Г., Жилкіна Л.В. та ін.. Бухгалтерський облік. Навчально-методичний посібник. Джерело: <http://studentam.kiev.ua/content/view/622/73/>
9. Партин Г.О., Загородній А.Г., Корягін М.В., Пилипенко Л.М., Янковська Л.А. Теорія бухгалтерського обліку: Навч. посібник. - 2-ге вид.стереотип. - Львів: "Магнолія 2006", 2007. - 240 с.
10. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський (фінансовий) облік, оподаткування і звітність: Підручник. – 7-ме вид. допов. і перероб. – К.: Алерта, 2016. – 928 с.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС

<http://vstup-rdgu.info> – приймальна комісія РДГУ